

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

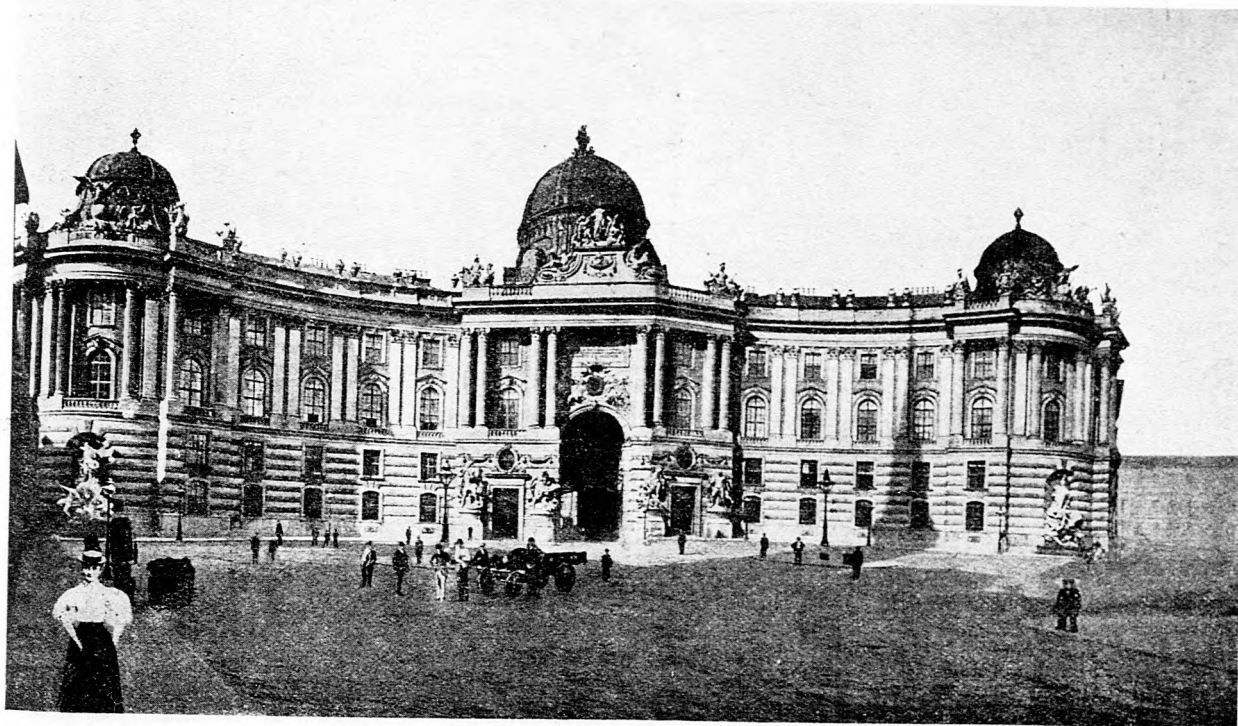
BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Királyunk székháza az osztrák fővárosban: a bécsi Burg.

Fától az erdőt . . .

Budapest, április 23.

A két nagy husvétnap minden évben a szociálisták kongresszusának ideje. E pártnak abban van sulya, hogy sok ember seregett zászlaja köré, tehát nem közömbös az államnak, a nemzetnek se, hogy ott mivel és hogyan foglalkoznak. Az idei kongresszus figyelemre méltó tanulsággal szolgál, hogy ez a párt is beleesik a polgári pártok taktikai hibájába: mereven kapaszkodik a nagy program egyik pontjába és miatta elhanyagol minden egyebet.

A szociáldemokrata pártnak ezen egyetlen pálczalova az általános vá-

lasztói jog. Nem szorulunk annak újra jelzésére, hogy mi egész lélekkel és egész hévvel ragaszkodunk ama régi követelésünkhöz, mely szerint kapjon a magyar nép még a tervbe vettnél is tágasabb és egészebb részt az alkotmányból. Sokkal régebben állunk e program alapján, mint a nemzetközi szociálisták pártja. De okos felgondolás és higgadt politikai ítélet arra intenek, hogy e nagy és fontos követelmény, minden sulya daczára, mégis csak részletkérdés az alkotmányos életben, annál inkább részletkérdés a való életben.

Nincs olyan egy ember Magyarországon, kinek teljes boldogságából semmi egyéb ne hiányozna, mint a

választói jog. Olyan sincsen, ki legott új életet kezdhetne, boldogabban, mihelyt a választói jogot megadják neki. Már pedig, ha egyénenkint nem avat senkit boldogságra ez a fontos jog, akkor a nép összességének boldogságát sem hordja méhében és való igaz marad az eredeti magyar észjárás, hogy vele vagy nélküle csak az marad a magyar nemzet utja: vagy golgotha, vagy feltámadás, de ez nem függ a választói jogtól, hanem sok minden mástól.

A nemzetközi szociálista párt még azzal is elvétí az ügyet, hogy nyitott kaput döngét. A magyar nemzet már nyilatkozott e kérdésről, mikor a

dönt, hanem az igazság. Annak a pártnak kelle győznie, melyeknek részén volt az igazság. Mi győztünk, mert mi részünkön volt az igazság. Most azonban csorba esett az igazságunkon. Mi úgy akarjuk tudni, hogy a király mindenképpen felül áll minden párharczon és hogy neki (szívének éppen úgy, mint eszének) mindegy, akár egyik irány diadal-maskodik, akár a másik! Ő népének javát áhítja és népe sorsát a nép kezéből intézve szívesen látja! De a darabontok királyi kielégítése és évdíjazása azt mutatja, hogy a király szívének és érzelmi világának nem volt mindegy. Ő egyik pártra állott és annak harczeit nem az irány lelkes hiveinek, hanem a saját szolgálóinak tekintette. Azért gondoskodott az — elbocsátott szolgálókról királyi kegyelemmel.

Másik szempont a királyi kegyesség tekintélyén esett csorba.

Ha ő felsége megjutalmazza azokat, kiket pedig magyar népe elejtett, ha je'et adja hozzájuk való ragaszkodásának, illetve az azok tartozandóságáról még évek múlva is bizonyítványt állít ki, akkor ezzel méltán merül gyanuba minden királyi kegy. Akkor jövőben is kellemetlenül emlékeznünk kell ezen jóságosságra és valahányszor látni kell majd, hogy valakire a királyi kegy rámosolyog, mindjárt kérdezni is kell, hogy micsoda darabont-szolgálatot teljesített az illető, vagyis ugyan miképp és hogyan tett szolgálatot — a nemzet ellen. Ez pedig fölötte kényelmetlen olyan királyhü népnek, mint a magyar, ki királyát rajongásig szerette, hiven szolgálta is, sőt törvény szerint még a hétköznapi megbírálás keretén is felül emelte.

Harmadik szempontot is kell figyelembe venni. A királyi magánpénztár olyan emberek számára nyílt itt meg, kiket a mai kormány hasznavehetetleneknek és eltávolítani valóknak deklarált. Hiszen menesztette őket és szóba sem állott velük többé! De ime, a királyi gondolat más volt felőlük. Meghallgatni való könyörgést hallott ajkukról a legfőbb ur

és konzerválni valóknak tartotta őket. Királyunk másképp gondolkodik felőlük, mint a nemzet. A nemzet ugyanis szabad utjokra bocsátotta őket, mint a tévedteket szokás. A király eltartani akarja őket, mint a hiveket szokás. Bizony morzsányi se lehet annak a kormánynak tekintélye, kinek eljárását ennyire se fődí a korona. A nemzetnek megalázás ez a fájdalmas kegyesség, a kormánynak pedig arculcsapás. Azt mondja a kormány, hogy tudott róla? hát annál rosszabb, hogy nem bírta más elhatározásra bírni királyunkat. Mert akadt volna ezernyi más mód is a darabontok ellátására. Nem okvetlen kellett volna ahhoz, hogy a királyi magánpénztár részes legyen benne. Mert hisz a magánpénztár éppen azt a szent és sértetetlen királyi személyiséget vonta bele, kinek minden alkotmányos küzdelmen felül kellene állania, még az alkotmány ellen folytatott küzdelemnek is felette.

Kormányunk ezzel a darabont-ellátó kegyelmi ténynyel csufos kudarcot vallott ország és világ előtt. Nem értjük ezt másképp, minthogy királyunk ugyan nem sokat tart a nagy és nemzeti kormány tagjairól, de legalább is számításon kívül hagyja az érzékenységüket.

Kétkedni van jó nagy okunk e kormány helytálló erejében, ha Bécsben még arra sem értékelik, hogy volt ellenfeleit az ő nagylelkűségére biznák. Bizony lefoszlott róla jókora darab tekintély ezzel a magánpénztári utalványozással. És a magyar nép méltán veti fel a kérdést: „A kik előttem majdnem bálványok, odafönn csak kismiskák; ugyan ki itéli meg őket jobban? Én-e, ki alulról nézek rájuk föl, vagy a legfelső ur, ki felülről néz le rájuk?”

Már pedig mindenképpen kár a magyar nemzetnek ilyen kínos töprengésre okot adni, vagy az okot el nem távolítani. Negyven hosszú esztendő után most van először eset, hogy némi megnyugvással és bizalommal tekintünk a kormánypolczt betöltő urakra. Hát felsülünk ezzel a bizalommal is? És ha igen, ki abban a hibás? bizony csak a kor-

mány tagjai maguk, mert mindenkinek annyi a tekintélye lefelé is meg fölfelé is, a mennyit magának kivívni és biztosítani tud.

A trónöröklés sorrendje.

A pragmatika szankció értelmében a Habsburg-család fi- és nőtagjai az elsőszülöttség sorrendjében öröklik a magyar koronát. A Habsburg-család fiágon kihálván, a trónörökösödési jog Habsburgi Mária Terézia utján, a ki Lotharingiai Ferenczhez ment nőül, a ma élő és uralkodó Habsburg-Lotharingiai családra szállott át. Ebben a családban az öröklés sorrendje a következő: első trónörökös a királynak elsőszülött fia, utána ennek fiai, majd kor szerint a királynak legidősebb fitestvére és ennek fiugyermekei; ezek után a király harmadik fitestvére és ennek fiugyermekei, valamint fiu leszármazottjai; ezek után a királynak negyedik fitestvére, leszármazottjaival és így tovább. A királynak és fitestvéreinek leszármazottjai után következnek a király atyjának fitestvérei, kor szerint, a leszármazottakkal ugyanolyan sorrendben s ezek után a király nagyatyjának fitestvérei ugyanazon sorrendben. Az összes férfi-családtagok után következik a nők örökösödése; első sorban természetesen a király lányainak örökösödése, majd nőtestvéreinek, azután az atya nőtestvéreinek, végül a nagyatyja nőtestvéreinek, illetőleg ezek leányleszármazottjainak örökösödése, ez ugyanolyan sorrend szerint, mint a férfi-családtagoknál. Mivel az örökösödési jog csak azt illeti meg, a ki auszíriai főherceg, természetesen ki vannak zárva az örökösödésből azok, a kik akár házasság, akár más ok miatt főkercegi rangjukról lemondtak. E miatt nem örökölhettek a trónt Ferencz Ferdinánd gyermekei se, a kik nem auszíriai főhercegek. A főhercegnők ha nem auszíriai főherceghez mennek férjhez, rendesen lemondanak a trónöröklés jogáról; így sok osztrák főhercegnő van, a ki nem bír trónöröklési joggal a Habsburg-Lotharingiai-család kihálta után sem. Az uralkodó család ma élő tagjai a következő sorrend szerint örökölhettek szent István koronáját:

Fi-ág.

1. Ferencz Ferdinánd, osztrák estei főherceg, magyar királyi herceg, sz. 1863.

2. Károly Ferencz József, sz. 1887.
3. Miksa Jenő Lajos, sz. 1895.
4. Ferdinánd Károly Lajos, sz. 1868.
5. Lajos Győző, sz. 1842.
6. IV. Ferdinánd, toscanai nagyherceg, sz. 1872.
7. József Ferdinánd, sz. 1872.
8. Péter Ferdinánd, sz. 1874.
9. Gotfrid, sz. 1902.
10. György, sz. 1905.
11. Henrik Ferdinánd, sz. 1878.
12. Lipót Szalvátor, sz. 1863.
13. Rajner Károly, sz. 1895.
14. Lipót, sz. 1897.
15. Antal, sz. 1901.
16. Ferencz József, sz. 1905.
17. Ferencz Szalvátor, sz. 1866.
18. Ferencz Károly, sz. 1893.
19. Hubert Szalvátor, sz. 1894.
20. Tivadar Szalvátor, sz. 1897.
21. Kelemen Szalvátor, sz. 1904.
22. Lajos Szalvátor, sz. 1847.
23. Frigyes, sz. 1856.
24. Albrecht, sz. 1897.
25. Károly István, sz. 1860.
26. Károly Albrecht, sz. 1888.
27. Leó Károly, sz. 1893.
28. Vilmos, sz. 1895.
29. Jenő, sz. 1863.
30. József, sz. 1872.
31. József Ferencz, sz. 1865.
32. László, sz. 1901.
33. Rajner, sz. 1827.

Leány-ág.

34. Mária Valéria, sz. 1868.
35. Erzsébet Francziska, sz. 1892.
36. Hedvig, sz. 1896.
37. Gertrud, sz. 1900.
38. Mária, sz. 1901.
39. Matild, sz. 1906.
40. Mária Annunciáta, sz. 1776.
41. Ilona Mária Alicze, sz. 1903.
42. Margit Mária Alberta, sz. 1881.
43. Germana Mária Terézia, sz. 1884.
44. Ágnes Mária Terézia, sz. 1891.
45. Mária Terézia, sz. 1862.
46. Mária Dolores Beatrix, sz. 1891.
47. Mária Immaculata, sz. 1892.
48. Margit, sz. 1894.
49. Mária Antónia, sz. 1899.
50. Assunta, sz. 1902.
51. Mária Henrietta, sz. 1883.
52. Gabriella Mária Terézia, sz. 1887.
53. Izabella,
54. Mária Alicze,
55. Eleonora Mária, sz. 1886.
56. Renata Mária, sz. 1888.
57. Mechtildis, sz. 1891.
58. Mária, sz. 1825.
59. Zsófia, sz. 1899.
60. Erzsébet Henriette, sz. 1883.

Az ember származása.

Felujult régi vita.

Berlinben, Európának eme leg-hirhedebb erkölcstelen városában, most a vallásos irány mind erősebb lábba kap. Még az iskolák szellemébe is utat talál a törekvés, hogy

a vallást és a tudományt összhangba hozzák és a művelt társaság szalonjaiban ma sokkal többször hallhatunk vallásos témát, mint annak előtte.

A régi kérdés ismét érdekli a német közönséget: majomtól származik-e az ember? Igaz-e, hogy van fajrokonság ember és majom közt? És általában honnan indult ki az emberi nem fejlődése, míg annyira jutott, hol ma látjuk, a kultúra magas fokára? Berlin intelligenciája biztosat akar tudni, ki nek van igaza: a vallástannak-e? vagy a természettudománynak?

Ha keressük, hogy ki irányította Berlin előkelőségét e komoly témára, találjuk, hogy a császárné. A felséges asszony nemcsak családja körében ápolja a vallást, hanem minden befolyását ez irányban veti latba. És van elég hatása. A német nép kezdi unni és utálni az istentagadó és természetimádó hamis tanokat, ellenben becsüli a keresztény világnézetet.

Annyi tény, hogy az emberi test sok részében hasonló az állatokéhoz; de talán helyesebben akkor szólunk, ha azt mondjuk, hogy az állatok (illetve csak a gerincesek) teste hasonló az emberéhez. És valóban, szebben hangzik, de igazabb is, ha úgy fejezzük ki magunkat, hogy némely majom sokban hasonlít az emberhez, mintha úgy erősködünk makacsul, hogy az ember hasonlít feltűnően a majomhoz. Mert igazán nevetséges hasonlat volna, a napot mondani rokonnak a gyertyához, mivel hogy mind a kettő fényesen ég.

Az ember és a majom közti rokonságot bizonyítani senki sem bírta eddig, ezentúl sem fogja birni. Igaz ugyan, hogy Jáva szigetén találtak egy olyan majom csontvázat, mely még sokkal jobban hasonlított az emberéhez, mint

a ma élő majomfajok bármelyik példánya és ekkor egyik másik tudós ezen csontvázban akarta feltalálni azt a bizonyos közös őst, melyből leszármaztak a mai emberek és a mai majmok. De az ilyen vélemény túlzott voltát könnyű bebizonyítani. Legalább is példátlan a nagy természetben, hogy egy közös ősből kétfelé induljon ki a leszármazás: az egyik felfelé és legyen belőle a mai ember, öntudatos, gondolkodó és érző lény; a másik lefelé és legyen belőle olyan igazi majom, a milyenek a mai majmok.

Ami az embert az állattól elválasztja, az a szellemi élet. Ennek szerve az agy; de nem maga az agyvelő teszi ki. Mert hiszen a többi állat fejében is van agyvelő, sőt akárhány állatfajnak az agyveleje a vegyi vizsgálatból éppen olyanak ismerhető fel, mint az emberé. Például ha összekevernénk egy embernek és egy állatnak az agyvelejét, a legalaposabb kutatás se tudná megint a kettőt szétválasztani. Tehát az agy csak szerve és székhelye a szellemi életnek, de nem indító oka. Látni való ez abból is, hogy a legokosabb embernek sincs másmilyen vagy több agya, mint a hülyéknek. Viszont az érzések székhelye is csak az agy, mégis bármennyire különböznek az emberek érzés dolgában, ugyanakkor nem különbözik az agyuk mennyisége vagy minősége.

Az ember, a lelki erő valami kifürkészhetetlenül titokzatos, de egészen sajátos és önálló jelenség. Csak az ember tud szeretni, tud lelkesedni, tud emlékezni, tud becsülni és tud remélni. Habár az állat teste hozzánk hasonló, habár talán némelyiknek még a tápláléka is ugyanaz, mint a mienk, de már a mienkhez hasonló érzések so-

Tüdő-

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatáson érkezőleg ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőző a kitűnő eredményről. Ara egy nagy üvegnél 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges bekezdése esetén bérmentve szállít 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerháza Hódmezővásárhely.

Főraktár:

Török József

gyógyszertára

Budapest,

Király-utca 12. szám.

hase fogar
szélnek
tok lelki é
őszítőneik
érteni, me
got még
állatban. E
el pusztán
legvadabb
berfajok se
gaiban is
ben tisztel
nak is van
is tartanak
azokban is
ges művés
tik és szép
Mennyivel
az európai
százados tö
művészi czé
néljavulásra
kodást észl

Van-e az
fogalom, m
ben az em
a mások ér
mondásokra
nem ismer
közös ivadé
ember érzi
népe egy
ezért a csal
utolsó is kö

Ezek a k
gasságra em
föle. Ilyen
kedett az er
felülről kapt
jait. Isten
az embert, v
minden hala
és szépre m
képes. Ezt
zudtolja az
hogy testi a
mint születés
ménvei álta
állathoz.

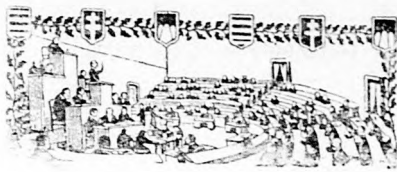
Intés. Az
nek előfizetés
volt teljes re
tünk a lapjuk
őket, hogy az
figyelembe ta
dezését most
mert csak ug
pal szolgálni
tosan teljesít

hase fogamzanak meg benne. Beszélnek ugyan némelyek az állatok lelki életéről, de ez alatt csak ösztöneik megnyilatkozását szabad érteni, mert más lelki tulajdonságot még eddig se fedeztek föl állatban. Ellenben az ember nem elpusztán ösztönei alapján. Még a legvadabb és legalacsonyabb emberfajok se. Afrika legvadabb zugjaiban is találunk a vad törzsekben tiszteletet az ősök iránt, azoknak is van történelmi emlékü, azok is tartanak valamit a családfáról, azokban is van, bár csak kezdetleges művészi hajlam, azok is diszítik és szépítik magukat, tárgyukat. Mennyivel inkább nyilvánvaló ez az európai kulturnépek felől, kiknek százados törekvését irányította egy művészi cél felé a szellemük és kikenéljavulásra, nemesbülésre való iparkodást észlelünk minden időkben.

Van-e az állatban más érdekről fogalom, mint a magáé? Ellenben az ember képes áldozatokra a mások érdekében és képes lemondásokra a más javára. Az állat nem ismer testvériséget, még a közös ivadékok közt se; ám az ember érzi, hogy az egész világ népe egy nagy család és hogy ezért a családjáért minden legkisebb utolsó is köteles valamire.

Ezek a különbségek toronymagasságra emelik az embert az állat fölé. Ilyen magaslatra nem emelkedett az ember alulról — hanem felülről kapta a tökéletesség alapjait. Isten készen teremtette meg az embert, vagyis olyannak, hogy minden haladásra és jóra, nemesre és szépre már természeténél fogva képes. Ezt a tényt meg nem hazudtolja az a véletlen körülmény, hogy testi alkatunk, sejtjeink, valamint születésünk és halálunk körülményei általában hasonlítanak az állathoz.

Intés. Azon t. olvasóinknak, kiknek előfizetése e hó 23-ikán nem volt teljes rendben, intőczédulát tettünk a lapjukba. Kérjük szeretettel őket, hogy az ott foglalt kérésünket figyelembe tartsák, az előfizetés rendezését most már ne halogassák, mert csak úgy tudunk rendesen lappal szolgálni nekik, ha ők is pontosan teljesítik a befizetéseiket.

POLITIKAI VILÁG.

A tisztí fizetés

Valóságos tengeri kigyó lett ebből a közönséges bérjavító kérdésből. Utóbb is elnyeli a kormányt. A közöset már ki is kezdte. Aehrenthal, a közös külügyi és Schönaich a közös hadügyminiszterek azzal lakolnak az elhamarkodott ígértért, hogy le kell mondaniok. Bécsi körökben tartja magát a hír, hogy januárban Wekerle Bécsben a király előtt megígérte a tisztek fizetésének javítását, ha komolyan ígérheti a tekintélyesebb politikusoknak itthon, de persze csak sugva, hogy a katonai engedményeket még a nyáron tárgyalják. A király ebbe beleegyezést válaszolt és ez alapon merre a két közös miniszter elmondani ama ismeretes nagyhangú kijelentést az osztrák delegátusok előtt. Már most azt mondják a bécsiek, hogy Wekerle is vonja le a következményét annak, ha nem képes szavát a király előtt beváltani.

Uj közös pénzügyminiszter.

Báró Burján nem szolgál megelégedésre Bécsben, mert őt okolják a boszniai szerbek erős mozgalmáért. Tehát meneszti őt is és helyébe gróf Zichy Jánost emlegetik e polczra.

Nagyberezna követje.

A főispánná kinevezett Nehrebeczky György helyébe a nagybereznai (ungmegyei) kerület Rohonczi Lőrinczet jelölte alkotmánypárti programmal. Választás e hó 30-án lesz.

A kongrua rendezése.

A katolikus lelkészek fizetését rendező kongrua javaslat kész. Még a nyári szünet előtt letárgyalja a képviselőház. A törvényjavaslat hétszáz ezer koronában állapítaná meg ezt az összeget, melylyel a főpapság hozzájárul a szegényebb ellátásu papság javadalmának kiegészítéséhez. A javítást ez évi januártól kapják meg a káplánok és plébánosok, kik rászorulnak.

Kongresszus.

Husvéthétfőn kongresszusra gyűltek össze Kisujszállásra a kisbirtokosok és kisiparosok. Mintegy ötezer résztvevő volt jelen P. Abraham Dezső dr. képviselő elnöklése alatt és megalakították a magyarországi kisbirtokosok és kisiparosok szövetségét, elfogadva az alapszabályokat.

A darabontok kegydija.

Egry Béla képviselő így ír róla a lapjában: Szinte hihetetlen, hogy a felség jutalomban részesítse azokat, kiket a nemzet ítélete árulónak bélyegzett meg és kik csakis a felség határozott közbelépésére szabadultak meg a vádlottak padjától. Hogy mégis megtörtént, abból tudódik, hogy a kamarilla még most is működik és annak több a befolyása, mint a kormányé. Igen jó fegyver lesz ez a kezünkben, mikor a tisztek fizetésének fölemelését fogják kérni. Ha van a királynak pénze a darabontok jutalmára akkor adjon tisztjeinek is a családi vagyontól, mert azok igazán jobban megérdemlik. Nem lehet csudálni, ha elégedetlenné válik a nép is az ő nyomorában, mikor látja, hogy a Judások jutalomban részesülnek . . .

Általános fölháborodás kíséri ezt a borzasztó hírt az egész országban. A függetlenségi párt egyelőre nem nyilatkozhatik a szünet miatt. Egyik jókedvű képviselő különben így válaszolt, mikor a hírt hallotta: — Bizony csak a közbiztonság érdekében történt ez. Mert ha semmit sem kapnának, mi lenne a csavargókból? utonállásra és betörsésre kényszerülnének.

TÁRCZA.

A gazda és fia.

A zöld vetésben áll a gazda ;

Mogorva a tekintete :

— E földet jól meg művelém,

Csak tiszta mag került bele.

És ime mégis csupa gaz.

Addz ellenség műve az !

Felje tart a kis fia,

Sok szép virággal, gazdagon,

A szántóföldön szedte mind,

Ezrével diszlenek azon.

Apjához ér s ujjongni kezd :

— A jó Istenke adta ezt !

Az igazság utja.

Egy törvénybíró naplójából
kiírta: Schwarzau János.

— Hát maga az a halottfosztogató, a ki legjobb barátját és annak családját megrabolta? — Gunyosan mosolyog? Ismerem én már ezt a tettetést. Maga egyedül volt a haldokló mellett és ahogy ő akarta, kinyitotta a szekrényét, kivett onnan egy gyűrűt, melyet barátja emlékül szánt magának. És nem volt pénz abban a szekrényben, azt állítja? De a család biztosan tudja, hogy lenni kellett. Persze, tagad. Van hozzá bátorsága elég. Hogy nem találtak semmit a házkutatáskor, az nem bizonyít, maga már jól eleve eldugta a pénzt biztos helyre. Hát mondja, mennyi volt az a pénz? és hová rejtette? Mit néz rám olyan merően. Jegyezze meg, hogy én itt őszültem meg a bírói székből, engem ilyen fogásokkal nem vezet félre. Valljon inkább töredelmesen, akkor kegyesebb lesz hozzá a törvény. Hát nem volt ott pénz, csak a gyűrű? Jó! — Fegyőr, vezesse ki a vádlottat és hozza be a feleségét, kire szintén áthárul a gyanu.

Halványan lép be a fogolynak szegényes asszonya.

— Csak ne ríjjon itt s ne jajveszékkeljen — rivall rá a bíró jég-hidegen. — Az rám nem hat. Mondja inkább szárazan az igazságot, az többet segít. Mennyi pénzt hozott haza akkor a férje? Semmi pénzt, csak a gyűrűt? De hisz maga segített neki a pénzt eldugni! Maguk nagy nyomorban vannak egy idő óta, ez vitte férjét a bünbe. No, ne sirjon oly nagyon. Ezt minden vádlott megteszi itt, mikor már kifogy a hazug mentségekből. Eh, ez nem tartozik ide, hogy férje magukat mindig nagyon szerette, hogy soha eddig még egy gombostűt se vett el idegentől. Hát hiszen minden tolvajnak előbb először kell lopnia, mielőtt másodszor tehetné. Hallgasson csak ide! Tudja, hogy a férje barátja akkor nem volt még halott, csak megmerevedett és látta, mikor férje kifosztotta a szekrényét? Ugy-e, most néz? Erre nem volt elkészülve.

— Nem lehet, kérem alássan, bíró ur. Haldoklók nem hazudnak.

— Ugy? hát még az elhunytak is tagadással felel? No, ilyen elvetemültnek még se hittem magát. Igazán sajnálom. Elmehet.

Mikor az asszony kilépett az ajtón, a bíró így szólt magában:

— Ez az asszony alighanem ártatlan a dologban. De nekem nem szabad hinni, míg bizonyítékot nem találok rá.

Most egy görnyedt öreg asszonykát hozott be a fegyházör.

— Maga a vádlott édes anyja? Nos, és maga is azt tartja, hogy ártatlan, mi? Ugy? hogy ez magától értetődik... nos, igaza van, az anya nem adja fiát bíró kezére, míg nem muszáj. Csakhogy a maga tagadása és védekezése nem sokat jelent ám, anyókám, mert kéznél vannak a bizonyítékok, hogy igenis meglopta fia a Fülöp ácsot, mikor halálos ágyánál virrasztott. Maga csak azzal használna neki, ha az igazat mondaná meg röviden. Beszéljen úgy, mintha az örök Bíró előtt állana: mennyi volt az a pénz és hová tették? Semmi volt? csak annyit mondhat? Hát nem volna jobb, ha előbb jutna ki a fia a börtönből? Míg-nem vallják be, addig nincs erre kiállítás. No, ne sirjon. Nehezére esik vallani? majd én segítek. Nézze jó asszony, azt a törvény rendeli, hogy minden bűnért büntetés jár. Eh, mindig a régi nóta, hogy ártatlan volt, ártatlan volt... hogy mindig jó fiu volt magához és hálás... hát hiszen éppen azért lopott, mert magukat nyomorogni látta... hogy még az örök Bíró előtt is esküdni merne az ártatlanságára? ez szép mondás, de nem hihetem. Sajnálom nagyon, szegény anyóka. Menjen csak haza.

Kiment az öreg nő és hangosan sirt. A bíró így mond magában:

— Megható az öregnek nyugalma, majdnem hinnék neki, de...

— — — — —

— Á, itt jön a kis legény (a vádlott fia). No jöjj közelébb, adj parolát a bácsinak. Hát harmadikba jársz már?

— Igen!

— Szereted a tanitódat?

— Igen!

— Voltál már büntetve az iskolában?

— Nem, soha!

— Akkor te nagyon jó fiu lehetsz. Hát apádat szereted?

— Igen!

— Nem ver meg soha?

— Csak egyszer kaptam ki.

— Miért akkor?

— Mert a szomszéd kertjéből gyümölcsöt szedtem föl.

— Hát mit szólt akkor neked?

— Azt, hogy idegen holmihoz nem szabad nyulni, mert az bűn.

— Abban igaza is van, csak legálább magára is tartotta volna ezt. Tudod, hol van most az apád?

— Elutazott, mondta anyám.

— Nem úgy, fiu; atyád itt van nálunk bezárva. Ugy-e, most nagyot nézsz? No, majd megmondom azt is, hogy mért. Atyád a múlt héten sok pénzt vett ki Fülöp ács szekrényéből és aztán eldugta. Mondd meg, hová tettétek azt a sok bankót?

— Nem igaz! Nálunk nincs pénz. Anyám mindig is sir, hogy apa nem kap munkát és most sincs annyi fillérje, hogy ma reggel kenyeret tudtunk volna venni.

— Fiu, ne hazudj. Inkább mondd meg az igazat. Ne félj, senki sem fog bántani. Hová dugta atyád a pénzt... méz innen... te öklöt mersz nekem mutatni... ilyen fehér haju bácsit akarsz te ütni? Takarodsz ki! nézze az ember az utcakölköt...

— Az én apámat ne bánts senki, mert különben... az én apám mindig becsületes ember volt... az én apámat ártatlanul vették azok gyanuba... az én apámat...

Fölkelt a bíró és kitudszkolt a kis legényt az ajtón, mert utóbb is féltetni kezdte a szemét, ez a kölkök még kikaparja. De ekkor már tisztán látott.

A fegyőrnek szólt:

— Jöjjenek be mind...

Apa, anya, nagyanyó besorakoztak és hallották a bíró szavát:

— Vádlott szabadlábra helyeztetik, az eljárást a bíróság beszünteti, mert kiderült az ártatlansága!

Egy

Az ag
Anna ass
rott föl
czal így

— Ne
segítsé

— De
gése vol
robogott.

— De
Azt se h

— Ej,
pás lehe

— Oh
ketek, m

a magas

Hallga c

Baj érte

csak; én

A meg

a sötéts

irányba

gyakori

égő lám

— Já

messzir

— Na

gorván,

— Talá

egy kim

odább

vonat c

emberek

irgalmaz

hogy a

töltésre

— L

János?

hangon

— L

— han

kép jut

azt nem

voltam

hogy n

még ne

lenség,

rülés n

— Is

asszony

urába.

— M

— M

A pályáőr.

Elbeszélés.

Egy vasutas család életéből. (3)

Az aggodalom rémes perceiben Anna asszony egyszerre ijedten ugrott föl ültéből és holthallvány arczczal így szólt:

— Nem hallotta? Mintha János segítségért kiáltott volna!?

— Dehogy! A gyorsvonat dübörgése volt, a melyik most erre elrobogott.

— De az a különös recsegés! Azt se hallotta?

— Ej, gyermekem! Mennykőcsapás lehetett.

— Oh nem, anyám! Én úgy reszketek, mint a nyárfalevél. Isten, Isten a magas égben, oltalmaz minket!... Hallga csak! János segítségért kiált! Baj érte szegényt!... Maradjon csak; én futok... futok!...

A megrémült nő vakon nekivágott a sötétségnek s egyenest abba az irányba tartott, a hol — a villám gyakori czikázása mellett — az ura égő lámpását látta csillogni.

— János, mi történt? kiáltá már messziről balsejtelemmel.

— Nagy baj! válaszolt emez mogorván, maga elé világítva a földre.

— Talán nagyobb, mint hisszük. Itt egy kimult ló fekszik a sinek mellett, odább egy kocsi romjai. A gyorsvonat darabokra zúzta. Ha netán emberek is ültek benne, úgy Isten irgalmazz nekik! Vagy lehet-e az, hogy a ló kocsis nélkül került a töltésre?

— Leeresztetted a sorompókat, János? kérdé az asszony remegő hangon.

— Le, még pedig igen gondosan, — hangzott a válasz. De hogy mikép juthatott a kocsi a pályatestre, azt nem tudom megérteni. Órálláson voltam a tulsó átjárásnál. Adná Isten, hogy nem volt ember a kocsin! Így még nem oly súlyos a szerencsétlenség, mert a gyorsvonat minden sérülés nélkül rohant tova.

— Istenem! kiáltott föl hirtelen az asszony és rémülten kapaszkodott urába. — Lehetséges ez?

— Mitől ijedtél meg Anna?

— Nekem úgy rémlik, egy ember

fekszik ottan. A villám fénye megvilágította.

Mindketten arra a helyre mentek s a pályáőr a földre világított lámpásával. Ő is, felesége is hangos kiáltással rettent vissza. Veres János azonban újra előrehajolt és izgatottan szólt:

— Maradj, Anna, mert ez valami borzasztó! Egy összelapított holttest fekszik itt szétzuzott fejjel. Ki lehet, vajjon?

— Nem hallod odább a hangokat? kérdé nagy félelemben a nő.

— Micsoda hangokat?

— Egy haldokló höröghet ottan.

— Csak nem lesz még egy áldozatról szó? . . . Rettenetes, rettenetes! Édes párom, szedd össze magad és légy erős. Az eszem is elhagy a kétségbeesés miatt.

E szavakkal már oda is ért a másik áldozathoz. Ott hevert a földön hosszan elnyujtva, tátongó sebbel a fején. Hörgő lélekezete után azt lehetett várni, hogy minden pillanatban kiadja lelkét.

— Él még! kiáltott a pályáőr. — Ide, Anna, tartsd a lámpást, hogy segíthessek ezen a szerencsétlenül, ha még nem késő.

Kezét ovatosan az összeroncsolt test alá dugta és megfordította, úgy hogy a sebesült arcza most már égnek nézett. Alig hogy ez megtörtént,

a meglepetés sikolya hagyta el ajkát s a borzalomtól még lábai is megtagadták a szolgálatot. Térdre rogyott és zokogásban tört ki:

— A jegyző! Uram Istenem, a jegyző!

— Menyébéli Irgalmasság! A jegyző? A mi jötevőnk? sikoltott Anna. Szegény Berky tekintetes ur: Ezt nem érdemelte meg a jó ember.

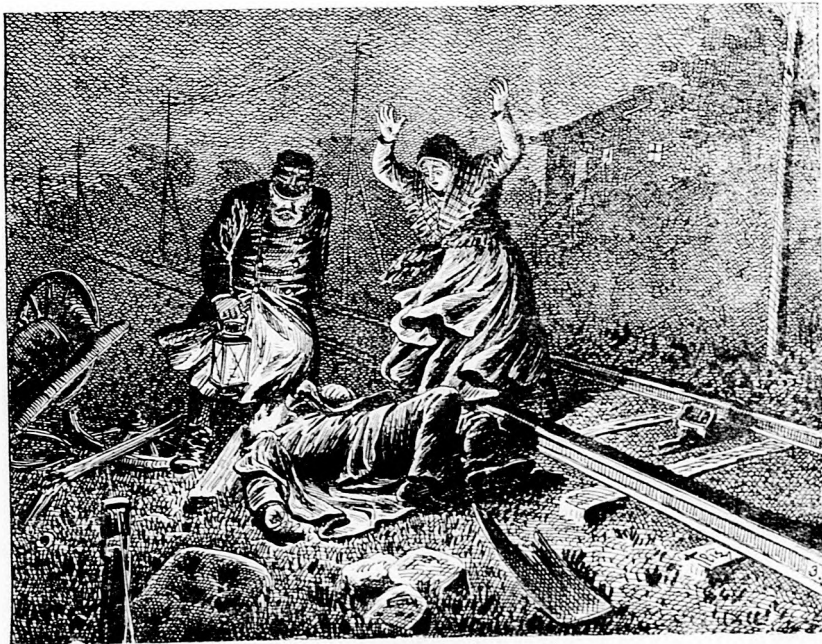
— Az a halott akkor nem más, mint a jegyző ur kocsis, József.

— Igen, ő az. Tedd le a lámpást. Fogd meg a jegyző ur lábait, hadd vigyük az őrházba, hogy kimoshassuk sebeit. Majd meghalok az ijedtségtől, de a szükség azt parancsolja, hogy erős legyek. Fojtsd vissza könnyeidet s eredj előre, Anna. Mennyit szenvedhetett a mi szegény urunk!

Odábenn ágyra fektették a jegyzőt és hozzáláttak fejsebét kimosni. De minden fáradozásuk daczára nem voltak képesek a vérzést elállítani.

A pályáőr aggódása percről-percra nőtt, mert eszébe jutott, hogy jóltevője esetleg elvérezhetik a kezei között, ha továbbra is orvosi kezelés nélkül marad.

— Asszony, gyorsan a faluba, — kiáltott Annára, s hozd magaddal a doktort és a bírót. A nagyvendéglőben alkalmasint megtalálod őket a többi urakkal együtt. Csapj lármát,

ébreszd fel utközben az embereket. Hirdesd a szerencsétlenséget, hogy minél többen segélyünkre siessenek. Én most átugrom egy pillanatra a lakásba, hogy megnyugtassam a nagymamát és a gyermekeket.

Az asszony ment, szinte futott a község felé, mialatt János kis családját kereste fel.

Az öreg asszony Sándorkát tartá karjai között s mindketten remegtek.

— Édes anyám, csak arra kérem, maradjon nyugodtan s ne szaporítsa a gyerekek félelmét.

Amint a vak asszony fia hangját megismerte, örömkialtásba tört ki:

— János, te vagy? Hát élsz! Isten, áldott legyen a te szent neved! Már azt hittem, hogy szerencsétlenül jártál.

— Csönd! jó anyám, nincs időm sokat beszélni. Ügyeljen a gyermekekre és gondoskodjék róla, hogy az ágyban maradjanak. Minket nem ért semmi baj. Máshol a veszedelem. A jegyző ur kocsiját elgázolta a gyorsvonat. Berky tekintetes ur és kocsisa súlyosan megsérültek. Azonnal vissza kell térnem, hogy segítséget nyújtsak. Tudtom nélkül senki se hagyja el a waggont.

Ezzel sietve visszatért az őrházikóba.

A nagy vihar már-már kitombolta magát. Az eső ugyan még nem állt el, de az égen egy-két halvány fényű csillag már feltűnedezett.

Veres János hamarjában nem tudta, hogy mit kezdjen el a sebesülttel. Fejét szünetlenül hideg vízzel mosogatta, de a vérzés még sem maradt el. Végre az a gondolata támadt, hogy a seb széleit összehuzta s ujjával erősen fogva tartotta. Így ült soká az eszméletlen beteg mellett teljes mozdulatlanságban s könnyeivel öntözte jötevője homlokát.

Nemsokára megjött az orvos, a bíró és még mintegy tíz-tizenkét

jómódu gazda a faluból. Anna tehát rájuk talált és tudtul adta nekik a szerencsétlenséget. Még többen is kijöttek később az őrházhoz s a környék megtelt kíváncsiak tömegével.

Az orvos bekötötte a jegyző fejét és megvizsgálta, hogy nincsenek-e egyéb sérülései. Ezalatt néhányan felkapták a pályaőr lámpását és elindultak a kocsis szerteheverő testrészeit összeszedgetni.

Sok szó esett e közben magáról a szerencsétlenségről és mindenki elmondta a maga véleményét felőle. A pályaőrt ezer kérdéssel ostromolták és sorban valamennyi csak arra volt kíváncsi, hogyan juthatott a jegyző ur kocsija a pályára, ha egyszer a sorompó le volt bocsátva. Veres Jánosnak nem volt nagy kedve a kérdésekre részletesen felelni, egyre csak azt hangoztatta, hogy ő híven megtette kötelességét. Sokan hittek neki, de a többség kételkedően vonogatta vállát vagy pedig a fejét csóválta.

Kiváltkép a bíró volt az, a ki kételkedett a pályaőr kötelességteljesítésében. Tudta jól, hogy Veres János mindmáig lelkiismeretes, pontos ember hírében állott a világ előtt. De mit jelent az, hogy ő és felesége folyton csak zokognak és a nagy ijedtségtől beszélni sem tudnak? Igaz, a jegyző pártfogójuk volt, de ez még nem magyarázza meg szokatlan ijedelmüket. A bíró úgy vélte, hogy a lelkifurdalás az, mely nem hagyja őket nyugton. De hogy el ne hamarkodja a dolgot, az előzetes kihallgatás végén megjegyezte:

— Az ügyet majd újra megvizsgáljuk s az igazságnak napfényre kell jönnie. De addig senki se törjön pálczát a pályaőr felett.

Magában pedig így gondolkozott:

— Hogyan kerülhet egy hintó a sinekre, mikor a sorompó zárva van? Erre nézve a jegyző ur, mihelyt

eszméletét visszanyeri, adhatja meg a felvilágosítást.

Azonban a jegyző még mindig teljes öntudatlanságban feküdt az ágyon. Mellének gyöngye emelkedése nélkül azt lehetett hinni, hogy az életnek utolsó szikrája is kialudt benne.

Az orvos elvégezvén egyelőre a dolgát, megparancsolta, hogy a sebesültet haza kell szállítani. Hordágy persze nem volt kéznél, de a pályaőr ki az általános zürzavar és a fájdalom daczára sem vesztette el lélekjelenlétét, segített a hiányon. Kiemelte sarkaiból az őrház ajtaját és mondá:

— Itt a kólya. A jegyző urat ágyastul elhelyezzük rajta és így szépen vihető lesz hazáig.

Tanácsát megfogadták.

Már éppen mindnyájan távozni készültek az őrházból, mikor megjelent Frigyes urfi, a jegyző ur legidősebb fia, a ki a fájdalom vad kitörésével borult apja fölé. A fiatal ember keserves panasza és jajgatása könnyektől meghatotta a körülállókat.

Amidőn némi könnyébségére meggyőződött arról, hogy atyja még él, felugrott és öklével megfenyegette a pályaőrt:

— Ön a vétkes ebben a szerencsétlenségben! Kötelességmulasztó szolgál, miért nem zárta el az átjárást? . . . Hálátlan ember, mi mindvégig jóakarói voltunk és most így fizet meg nekünk?! Szegény jó atyámnak meg kell halnia; ön a gyilkosa!

— Frigyes urfi, én megbocsátok önnek eme borzasztó vádakért! — felelt vissza János busan, de teljes nyugalommal. — Meg tudom érteni izgatottságát, de az is igaz, hogy a fájdalom önt elvakulttá teszi. Én megtettem a magam dolgát, lelkiismeretem nyugodt. Az ön nagy bánata a részvét könnyeit csalja sze-

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszínerre kiküldi, ki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsön öket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közreműködésének előnyei: 1. A levevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 2. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 3. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárát. 4. Egyetemleges felelősség nincsen. 5. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék utoljára fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától aduak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az első közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által tel nem mondható.

membe, de is visszapattan

Az ifju Be elvonta az ág megnyugtató

Ez alatt pe a sebesültet

A bíró meg

— Veres J hogy a község

zökönyvbe fo

— Nem le nem szabad

— válaszolta mulva megérk

nekem köteles

— A törvé lom, kövessen

— Engedel előbb vállaljon

séget minden esetben nem

A bíró egy

— Igaz, mo nem maradha

Tehát majd h

öl a jegyzőkö

Ezzel a me fordult s a fül

— Azonnal ügyészségnél

eseményekről.

Immár nem elintézni való

gyülekezet lass

vivők után.

— Jer, Anna szolt a pályaőr

fel gyermekeid

Ezzel nem seg

nincs részünk

ez a tudat tart

gyanusításokkal

pályára megyek

valami akadály

Elindult lám

tén. Kutatása n

lenül: az össze

itt-ott megtalált

hetős sok időt

meggyőződött a

teljesen szabad

sem tért vissza

Keresztbefont k

őrház előtt s h

melybe a bales

dott. S bármint

membe, de igaztalan szemrehányása visszapattan rólam.

Az ifju Berkylt néhány jó barát elvonta az ágytól és iparkodtak őt megnyugtanni.

Ez alatt pedig mások már vitték a sebesültet haza, otthonába.

A bíró megszólalt:

— Veres János, maga velünk tart, hogy a község házában vallomását jegyzőkönyvbe foglalhassuk.

— Nem lehet, bíró ur! Nekem nem szabad helyemet elhagynom, — válaszolta a pályaőr. — Egy óra múlva megérkezik a tehervonat s ott nekem kötelességem van.

— A törvény nevében parancsolom, kövessen!

— Engedelmeskedem, bíró ur. De előbb vállaljon tanuk előtt felelősséget minden eshetőségért. Ellenkező esetben nem tágitok innen.

A bíró egy darabig eltöprengett.

— Igaz, mondá, az átjárások itt nem maradhatnak felügyelet nélkül. Tehát majd holnap reggel vesszük őt a jegyzőkönyvet.

Ezzel a mellette álló kisbíróhoz fordult s a fülébe sugá:

— Azonnal a városba megy s az ügyészségnél jelentést tesz a mai eseményekről.

Immár nem volt egyelőre több elintézni való a helyszínén, így a gyülekezet lassan elvonult a sebesültvívők után.

— Jer, Anna, ne csüggedj! — szólt a pályaőr feleségéhez. Keresd fel gyermekeidet és ne sirj tovább. Ezzel nem segítesz a bajon. Nekünk nincs részünk a baj előidőzésében, ez a tudat tartson bennünket fönn a gyanúsításokkal szemben. Én most a pályára megyek, megvizsgálni, nincs-e valami akadály valamerre?

Elindult lámpásával a vonal mentén. Kutatása nem járt eredménytelenül: az összerörött kocsi darabjait itt-ott megtalálta a sineken. Meglehető sok időt igényelt, a míg végre meggyőződött arról, hogy a pálya teljesen szabadon áll, de még ekkor sem tért vissza tüstént családjához. Keresztfelfont karokkal álldogált az órház előtt s helyzetét mérlegelte, a melybe a baleset folytán belesodródott. S bármint iparkodott aggodal-

mait leküzdeni, végre is elesüggedve hajtotta le fejét és fájdalmas sóhaj szakadt föl kebléből. Alárendelt állásában eddig oly boldognak érezte magát. Ahová csak tekintett, mindenütt szorgalma gyümölcseit látta bőségben teremni. Sándorka jó tanító keze alá jutott... És most mindezt elveszítse? Elhiszi-e neki az igazgatóság, hogy nem követett el mulasztást? Csak egy tollvonás — és ő a nyomorba van taszítva családotul.

Némi vigaszt az a gondolat nyújtott neki, hogy vele, mint családapával szemben, nem fognak tulszigoruan eljárni. Talán tekintetbe fogják venni, hogy egykor életét kockáztatta és karját áldozta fel egy emberélet megmentése végett. De hátha semmit sem vesznek tekintetbe? S ha aztán elcsapják, mitévő legyen vak szülőjével, hitestársával és szegény gyermekeivel? Félkézzel nem tud számukra kenyeret keresni. Koldulni menjen? Vagy az övéi kolduljanak? Drága Sándorkája nyujtsa ki kezét kegyes alamizsnára?... Oh, irgalmas Isten!...

Borus gondolataiból a kötelesség riasztotta föl: itt volt az ideje, hogy a sorompókat ismét lebocsássa.

Kis idő múlva a tehervonat elvonult előtte.

Veres János tévova léptekkel indult haza s utközben önönmagát bátorította. Nem akarta, hogy övéi észrevegyék balsejtelmeit. Szent kötelességének vélte, hogy erősnek mutassa magát és nyugalmat erőltessen keblébe. Ha otthon bevallaná, hogy veszélyben az állása, ki tudja, nem-e okozná ezzel edesanyja halálát, eltekintve attól, hogy nejét és gyermekeit is mód fölött elrémitené.

Ezzel az elhatározással oltotta el lámpáját és lépte át a waggon küszöbét.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

Értesítés. A Magyar Néplap szerkesztősége és kiadóhivatala mult héten átköltözködött a Köztemető-ut 8-ik számú házba. Itt van a Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat-

nak minden irodája és nyomdai helyisége ezentul együtt. Kérjük olvasóinkat, hogy levelezésüket most már így czimezzék: Budapest, VIII. kerület, Köztemető-ut 8. — Uj helyiségünk a Keleti Pályaudvar érkezési oldalától balra az első uton fekszik és mindjárt a harmadik házban található. Irodai órák délelőtt 8—12, délután 2—6. Telefonunk vidékről is használható.

Mérgezett kalács. Becker János szegedi közhonvéd a husvétünnepéről édes tésztát hozott magával s alighogy megette, utána meghalt. A vizsgálat a tésztában mérgező anyagokat talált s ennek következtében az ezredparancsnokság megtiltotta, hogy a katonák kívülről ételnemüt vihessenek be a kaszárnyába.

A munka jutalma. A déli vasutnál negyven éve szolgál Pillmayer Antal málházó, kinek a király díszérmét, az igazgatóság pedig 100 korona jutalmat adott ez alkalomból. — Balaton-Lellén, a Szalay-családnál negyven éve szolgál Ország Imre mezőgazdasági munkás, kit a földművelési miniszter oklevéllel és 100 koronával jutalmazott meg.

Kongresszus a Duna hátán. A budapesti mesterinasok szervekedni szándékoznak, de a rendőrség nem adott rá engedelmet. Mégis megtartották gyűlésüket még pedig a lágymányosi Dunaágon, az összekötött csónakokon. Itt kimondották, hogy a tilalom ellenére is szervekedni fognak, mindjárt bizottságot is választottak e célra. Letárgyalták a tanonczkérdést. Kívánják, hogy a tanulási idő 4 év legyen, a napi munkaidő pedig csak nyolcz óra. Követelik az esti inasiskola eltörlését.

Bérmálás a fővárosban. Kohl Medárd püspök a következő rendben fogja Budapesten a bérmálás szentségét kiszolgáltatni: május 24-ikén Ó-Budán, 23-án a Ferenzvárosban, hová bejőjenek a kőbányaiak is; 30-ikán az Erzsébetvárosban, június 11-én a Józsefvárosban, 13-ikán a Teréztemplomban, 14-ikén a Mátyástemplomban, 15-én a lipótvárosi bazilikában. Iskolások a hitoktatóknál, felnőttek a plébánosoknál jelentkezhetnek.

Áprilisi hó. Franciaország számos megyéjében kemény hideg és havazás volt az ünnepi héten; hasonlóan Berlinben és környékén. — Klagenfurtban husvét hétfőjén félméter magasra halmozódott fel a hó, a mi nehezíti a közlekedést; sok táviródrót leszakadt a hó terhe alatt.

— Egész Tirolban, különösen az északi részen, tartósan havazik. Vas-tag hó takarja a vasuti vonalakat, miket még az elékapcsolt hóekék is alig tesznek szabaddá a mozdonyok számára.

A tifusz Budapesten. Szórványosan még mindig fordul elő megbetegedés, de járványról immár nem kell beszélni. A kórházban jelenleg 23 férfit és 29 nőt ápolnak, megfigyelés alatt van 22 személy.

Földrengés. A Rábaköz egyik népes községében, Acsalagon, husvét másodnapján délben erős földrengés riasztotta a lakosságot. A butorok megmozdultak, ajtók meghasadtak, ablakok bezúzódtak. Egyéb baj azonban nem történt. A szomszédos községekben a rengésnek nyoma sem volt.

Pavlovics Lyubomir halála. A volt törökbecsei képviselő anyagi zavarok miatt agyonlőtte magát. Ő volt az, ki egyszer a nagykikindai pályaudvaron összeszidta és fülön-czibálta az iskolásfiukat, mert a szózatot énekelték. Nagy botrány támadt belőle és Pavlovics nem merte többé átlépni a képviselőház küszöbét. A következő választáson nem is lépett föl többé, hanem mint orvos működött szülővárosában mostanig.

Halál vallatás közben. Hajmásról (Somogym.) írják, hogy Veltenbach Antal gazdaember 19 éves fiát a csendőrök lopás gyanúja miatt vallatásra fogták a gáloshai kaszárnnyában, hol a csendőröktől szenvedett ütlegek sulya alatt meghalt. A vizsgálatot egy hadbíró megindította a csendőrök ellen.

Halálos pofon. Merisor községben azzal virtuskodtak a legények, ki tud hatalmasabb pofont adni. Csigmo Arzen e közben úgy ütötte arczul egyik pajtását, hogy annak nyakán a csigolya eltörtött és Muntyán György holtan esett össze.

Zsidóüldözés. Oroszország déli részén megújul a zsidók véres üldözése. Az igaz oroszok szek-

tája már kiadta titkos jeleit és a zsidók tömegesen menekülnek a fenyegetett városokból. A hatóságok megtagadnak tőlük minden oltalmat és segélyt.

Építkezés a fővárosban. Hogy a budapesti lakásinséget valahogy enyhítsék, a főváros hozzálat saját telkeinek beépítéséhez még e nyáron. Egyelőre tizenhat nagyszabású bérpalota beépítése van elhatározva, miknek költségére 12 millió koronát irányoztak elő.

Pánszláv izgatás. Pomanek Flórián hrusztini lelkész ellen a bíróság pánszláv izgatás miatt megindította az eljárást. A vizsgálóbíró oda utazott, hogy a község lakócsait kihallgathassa. Tomanek ellen a székesi püspök is fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

A londoni magyar kiállítást május 9-én nyitják meg. A királyt Zichy Béla Dezső gróf képviseli az ünnepségen. A kiállítás borpavilonja iránt éléken érdeklődnek az angolok, mert hallják, hogy ott kostólni is szabad lesz a borokat.

Hajótöröttek üzenete. Biaritzban az erkélyre szállt le egy sirálymadár, melynek lábán szalmába csavart pergamentlap volt. Azon pedig tudósítás volt olvasható: »1908. február 26. Egy olyan szigetén vagyunk, mely nincs is rajta a térképen, Bermudától mintegy kétezer kilométernyire kelet felé az Atlanti oceánban. Hatan vagyunk a Latour hajóról valók. Hajónk elpusztult a viharban. Élelmünk van 5—6 óra elég, de se ruhánk, se szerszámunk. Segítséget kérünk. Gasadok kapitány.« A messi földről jött üzenet alapján a tengerészeti hatóság nyomban intézkedett, hogy kutató hajó menjen az Antillák szigetei közé és keresse föl a hajótörötteket.

Magyarország és Szerbia. Belgrádi követünk a szerb iskolakönyvek miatt panaszt tett Péter király előtt, mert azokban és a térképeken úgy tüntetik fel a Bácskát, Bánátot, Szerémséget, mintha Szerbiához és nem Magyarorszá-

hoz tartoznának. Péter király utasítást adott a szerb iskolai miniszternek, hogy a sérelmes tankönyvek helyett újakat és az igazságoknak megfelelőket csináltasson.

Klapka-tábla Genfben. A svájci fővárosban tanuló magyar ifjak gyűjteni kezdtek, hogy emléktáblával jelölhessék meg Genfben azt a házat, hol egykor Klapka György tábornok, a komáromi vár védője, lakott, mikor hazájából száműzte az osztrák zsarnokság.

A Gotterhalte. Szemethy Géza peczeszöllői plébános új királydalt szerzett és elfogadás végett a felség elé juttatta. A kísértő levélben ékes szóval ecsetelte a plébános, mennyire jobban lelkesítene a magyar csapatokat, ha megfelelő magyar dalt hallhatnának a Gotterhalte helyett. — A király irodája most válaszolt a plébánosnak, mondván, hogy a Gotterhalte teljesen megfelel hivatásának és szó sem lehet róla, hogy mással cseréljék azt fel.

Mérgezés. Az Eszterházy László gróf két gyermeke majdnem mérgezés áldozata lett a sárosdi kastélyban. A vizsgálat kiderítette, hogy nem rossz szándék, hanem csak vétkes gondatlanság okozta a veszedelmet, a mennyiben romlott ételt adtak a gyermekeknek. Már javulóban is vannak.

Zavar a pápai kápolnában. A sixtusai kápolnában husvét vasárnapján kinos botrány történt. Feilbogen bécsi zsidó vallású tanár az az anyjával és sógornőjével együtt látni akarták a pápa ösztentségét, és a magyar-osztrák nagykövetség ajánlatára kaptak is belépőjegyet a kápolnába. Ott mindenben úgy viselkedtek, mint a más jelenlevők, sőt mikor a szentáldozás következett, Feilbogen sógornője is odatértelt és magához vette az Ur legszentebb testét. De azután kiszedte szájából az ostyát és el akarta dobni, mikor azonban észrevette, hogy figyelik, hát mégis csak lenyelte... A templomi őrség rögtön a sekrestyébe vitte őket, ott a zsidók bocsánatot kértek és

A világ legjobb és legerősebb kaszája mégis csak a **világhírű TRANSWALI KASZA** és csak az a valódi, a melyen a **3 burvezér védjegy van.**

Ne mulassza el hát senki sem már most megrendelni ezen világhírű kaszát az egyedüli árusítójánál

GRAUER MIHALY, MERKUR KIVITELI ÁRUHÁZÁNÁL, KÖBÁNYÁN, Ó-HEGY-UTCZA 8.

Minden 10 darab után 1 darab ráadás kaszát adok.

Árai ezen világhírű kaszáknak ezek: 8 markos 1 forint 15 kr. 8 és 1/2 markos 1 forint 20 kr. 9-es 1 forint 30 kr. 9 1/2-es 1 forint 35 kr. 10-es 1 forint 40 kr. 11-es 1 forint 60 kr. és 12-es 1 forint 80 kr. A postai díjat én fizetem és 20 darabnál két gyönyörű csataképet is kap minden megrendelő.

király utal-
blai minisz-
s tanköny-
az igazság-
tasson.

fben. A
ló magyar
ogy emlék-
g Genfben
or Klapka
náromi vár
házából
rnokság.

methy Géza
aj királydalt
égett a fel-
ő levélben
plébános,
iténé a ma-
gfelelő ma-
a Gotter-
ály irodája
nak, mon-
te teljesen
s szó sem
l cseréljék

názy László
dnem mér-
árosdi kas-
kiderítette,
lék, hanem
g okozta a
en romlott
knek. Már

polnában.
svét vasár-
örtént. Feil-
u tanár az
ével együtt
entségét, és
ovetség aján-
egyét a ká-
gy visel-
nlevők, sőt
következett,
odatérdelt és
legszen-
tte szájából
obni, mikor
figyelik, hát
A templomi
oe vitte őket,
ot kértek és

a melyen a
egy van.

TCZA 8.

kos 1 forint
9-es 1 forint
orint 40 kr.
0 kr. A postai
yönyörű
megrendel.

azzal mentegették magukat, hogy nincs fogalmuk se róla, mit jelent nálunk a szentáldozás. A pápát, mikor tudtul vette, nagyon kínosan érintette a dolog. A zsidó család nyomban eltávozott Rómából.

Nagy pörök. A marosvásárhelyi esküdtbíróóság a nagyhéten három napon tárgyalta Szederjessy Gyula bűnét, ki apját ölte meg, hogy már örökölhessen. Dolgát hosszasan leirtuk lapunkban. Most kedden hirdette ki ítéletét a bíróság, mely szerint az apagyilkos életfogytig fegyházban marad, kedvese, Olasz Vilma harmadfélévi, a két kocsis pedig két-két évi fegyházzal bünhődik. — E hét csütörtökjén kezdte meg tárgyalását a budapesti esküdtszék, hogy ítélkezzék a cigányok fölött, kik a szarvasi korcsmárost és családját meggyilkolták, azután a csárdát föl-
libük gyújtották. A dánosi büntény mult év nyarán történt, de a cigányok merő tagadása és ellentmondó vallomása nagyon megnehezítette a vizsgálóbírák helyzetét. Az esküdtbíróóság a pestmegyei vármegyeház nagy termében folytatja le a tárgyalást, mely eltart vagy 3 hétig. Elnök Rónay Kamil lesz. A vádlottak száma 19, a tanuké 76. — A bajai milliós főnyeremény bűnpörében is e héten kezdett tárgyalni a szabadsági törvényszék. Ekkert Antal virágkereskedő pörölte ugyanis a bajai kereskedelmi és iparbankot, hogy megamisította az ő sorsjegyét, hogy elorozhassa tőle a milliós főnyereményt. A bíróság átvette a vádat, mert alapos volt a gyanu. Vágner Sándor könyvelő és Prigly Károly pénztáros volnának, kik a közokirat hamisítását elkövették, a mennyiben úgy az üzleti könyvekben, mint az Ekkert Antal részletívén vakarásokat és igazításokat követtek el, majd pedig, mikor a vád felmerült, tintával öntötték le a könyv azon oldalait. E pörben is csak 2—3 hét múlva lesz ítélet, ha csak a most tagadó vádlottak időközben beismerő vallomást nem tesznek.

A bécsi Burg.

Annál a viszonynál fogva, melyben Ausztriával együtt élünk és melynél fogva királyunk egyuttal az osztrák császárság uralkodója is, nem mondhatjuk többé, mit Mátyás alatt mondtunk: Mi közünk Bécshez?

Sőt az utóbbi időkben, mióta királyunk kora meghaladta a hetven évet és ő már csak ritkán szánja magát távolabbi utra, Bécsből nem is mozdul ki egykönnyen, Bécs a magyar nemzeti életben mindig erő-

sebb szerepet játszik. — Kivált annak császári palotáját, az osztrák császár székházát és rezidenciáját úgy tekinthetjük, mintha némiképp kiegészítő része volna a magyar szent korona országainak. (No, nem jobban, mint a malom a mindennapi kenyertünknek: ott őrlik meg a lisztünket fehérre egyszer, feketére mászor!)

Érdekes hát látni, legalább képen, azt a házat, melyben királyunk Bécsben lakik és melyből sokszor magyar népe sorsára is gyakorolja döntő hatását.

A császári palota Bécsben nem összhangban álló egész épület, mint a budai vár, hanem régiebb és újabb épületekből alakul. Némelyik igen becses és a műtörténelemben is előkelő helyet foglaló építmény, másik egyszerűbb, simább alkotás. Legrégibb része az ugynevezett Schweitzerhof, még a XIII. századból való; legújabb része pedig az a nagyszerű új palota, melyet mai képünk bemutató, mely részben még munka alatt is van. Ez két oldalt a nagy körutra szolgál ki és középre foglalja Szavojai Jenő és Károly főherceg lovaszobrai.

Más kiváló részei még a hatalmas könyvtári épület, csarnokos és fényes terneivel; azután a redout-termek háza, hol az udvari bálakat és ünnepeket tartják meg; végül a birodalmi kancellár palotája is, melyben most a király lakosztályai is be vannak rendezve.

A Burggal szemben, a Mária Terézia lovas szobra mögött vannak a nagyszerű istálló-épületek, melyekben megtekintésre méltó kocsis-, vadászati és egyéb gyűjtemények találhatóak.

A rengeteg fejedelmi palota csaknem nyolcz hektárnyi területet foglal el, mihez járul még a két óriási kert (Hofgarten és Volksgarten). De ezeknél is sokkal nagyobb az a terület, melyet királyunk már elajándékozott. Persze mindig a szerencsés Bécs város kapta a fejedelmi ajándékokat.

Párhuzam: A budai vár kibővítéséhez a magyar nemzet pénzen vette meg a szükséges területeket és nemzeti ajándékkal ajánlotta fel királyának.

Másik párhuzam: A bécsi burgban állandó lakos a mi királyunk, ellenben Budán csak nagy néha időz napokat, noha törvény is szól róla, hogy az esztendő felét királyunk a hű magyar nemzet körében töltsen el és itt is legyen állandó udvartartás.

* *

Nevezetes ünnepek színhelye lesz a bécsi Burg május első felé-

ben. Királyunk trónralépésének hatvan esztendejét éri meg és ez alkalomra eljönnek hozzá a német szövetséges fejedelmek tisztelegni, kiket a német császár maga vezet.

A fejedelmek május hatodikán érkeznek Bécsbe. És pedig a bajor, a szász, a württembergi királyok, a badeni, a hesszeni, az oldenburgi, a meklenburgi nagyhercegek és végül a lippei, a schauburgi, az anhalti és a reuszi hercegek. Hetedikén érkezik meg a német császár, kinek fogadására királyunk, az özszes császár főhercegekkel és azok családjával megy ki a pályaudvarra. A német császár nejével és leányával érkezik. A penzinger pályaudvartól egész a schönbrunni kastélyig végig diszörség fog sorfalat állani.

Ezen tisztelegésnek az ad különös ízt, hogy a most királyunk előtt gratulációra megjelenő német uralkodók egykor mind alattvalói is voltak királyunknak, ki 1865 előtt a német birodalomban is első ur volt. A königgrätzi veszett csata után szünt meg fensőbbsege a német birodalomban, hogy helyébe a porosz király lépjen, kit azután a párisi rezidenciában császáruknak kiáltottak ki a szövetséges fejedelmek.

Szent Tamás.

Irta: Simrock Károly.
Ford.: Gyulay Ágost.

Tamás ment India felé.
Az ország útján ott lelé
A fejedelem követjeit,
Kik keresének valakit
Napnyugaton, ki a királynak
Építsen fejedelmi házat;
Görög stíliu legyen, mit épít
S dicsérje mestere izlésit.

S szólt szent Tamás: »Ti követek
Akár vissza is térjetek;
Ki palotát építsen néktek,
A mestert ime megelétek,
Oly erős lesz a ház alapja,
Oly szép a kupola alakja,
Hogy örökkévaló leszen
És nem dől össze sohasem.

Elvivék őt a követek;
A király is hadd tudja meg
Igéretét. A király hallá
S a kincset, aranyt nem sokallá.
Mondá Tamásnak: »Utra kélek,
De két év múlva visszatérek;
Ha megépíted a palotát,
Fényes jutalom vár reád.»

Mikor a király utra ment,
Építeni úgy kezdett a szent,
Hogy minden kincset, aranyát
Az Ur szegényei kapák.

Segíté a szükölködöket,
Szívesen is tanítá őket.
És hirdeté, amerre járt,
Az Urnak evangéliomát.

Mikor a király visszatért
S hallá a történetek hírét,
Hogy félig sincs meg palotája,
Hogy még alapja sincs megásva —
Haragra lobbant. Elfogatta
Tamást s mély börtönbe dobatta;
Gondolkozzék a bűn felett:
Mily kinokkal fizesse meg?

Beteg volt a király fivére
E közben s szunnyadó szemére
Szép álom jött: a magas égben
Arany palotát látott készen;
S mikor kérdezte, hogy kié?
Egy fényes angyal felelé:
»Tamás — bátyádnak építette,
Ki ezért börtönbe vetette!»

Mikor a beteg szelleme
Ismét a földre ére le,
Fölugrott egészségesen,
Bátyjához futott hirtelen
S szólt: »Palotád, melyet oly szépen
Épített Tamás fönt az égben,
Add nékem, ugy se kell neked,
S vedd érte minden kincsemet!»

A király hallá ezt, elámult,
S kihozván Tamást fogságából,
Mondá: »A fényes palotát
Én is hadd lássam meg tehát.
Azt hittem, megcsaltál; no látod,
Bocsáss meg, én is megbocsátok;
S mert úgy dicséri jó öcsém,
Oh engedd, hadd lássam meg én!»

Felelt a szent: »Elomlik szerte,
A ház, ha emberkéz emelte,
E földön minden semmiség;
Én néked ott fönn építék.
Nevedben bénáknak, vakoknak
Adám én kincsét vagyonodnak.
Mondá az Ur: Jót tesz velem
Ki segít a szegényeken.

Kincséd jól használád tehát;
Jó helyen van szép palotád;
Nem éri tűz, sem víznek árja,
Gerendáját szű el nem rágja;
Ha látni kívánod magad,
Keresztség szentségét fogadd,
Mert kiknek hit van a szívékbe,
Meg fogják látni mindörökre!

Előindióból.

Missioi tudósítás.

A mi gyöngeszívű, a katolikus
egyházért minden áldozatot sajnáló,
hűhideg Európánknak nem
árt néha olyan példákat állítani
szeme elé, mikből az újonnan
megtérteknek hősiességét ismer-

heti meg, kiknek pedig még po-
gány vér folyott ereikben.

Ilyennek kínálkozik a fiatal in-
dus, Tiruvarasu története.

1906 szeptember 6-ikán kapta a
szent keresztséget és abban a La-
jos nevet. Minthogy még nem
volt teljes koru, biztonságba kelle
őt helyezni, nehogy boszuslelkü,
hirtelen haragu atyja kezébe jus-
son. De a rákövetkező év február-
jában a fiatal ember anyja felfe-
dezte fiának rejtekét és hozzá is
tudott férni. A jezsuita atyák kol-
legiumának kertjében történt ez a
találkozás és páter Lacombe ta-
nuja volt annak a kinszenvedés-
nek, mit az ifjunak kiállani kellett
ekkor a hite miatt. Ő beszéli el a
történetet:

Mikor a szegény pogány asszony
fiát meglátta, mint a tigris a zsák-
mányára, ugy rontott rá és meg-
ragadta, hogy elcipelje magával.
Am a tizenhét éves ifju sem
volt már tehetetlen gyerek. Tehát
abba hagyta az asszony a meddő
kísérletet, a helyett kezdte őt be-
czézni és dédelgetni, a hogyan arra
csak indus asszony képes. Nincs
arra elég gazdagság a mi nyelv-
ünkben, micsoda kedveskedéssel
keverte szavait és könnyeit a sze-
gény anya. Lajos kezes lett mint a
bárány. Hallgatva anyja kifakadásait
és gyengédségeit maga is sirva fa-
kadott. Az anyja ekkor már azt vélte,
hogy megnyerte a játékot és szó-
lítá fiát: — Jőjj, menjünk együtt haza.
Nem volt még falat ma a számban
(déli egy óraker) gyere, együnk
együtt, mint hajdanában. Maradj
keresztény, ha ugy tetszik neked,
csak el ne hagyj engem és test-
vérkéidet itt. (Ezek is ott voltak
és anyjukkal együtt sirtak.)

Én azalatt csöndben imádkoztam,
hogy erős legyen a mi ifju:uk és
lássa át a ravaszkodást, mely csak
a pogány városrésze akarja őt el-
csalni. Feldobogott szívem, mikor
a fiu bátor választát hallám:

— Megkeresztelkedtem és Krisz-
tusé vagyok most már, ha azt aka-
rod, hogy veled menjek és ma-
radjak, légy te is keresztény!

— Igazad van és magam is
gondoltam már rá; csak gyere
most velünk enni, azután vissza-
jöhetsz megint ide.

Lajos nagyon jól tudta, hogy ez
mit jelentsen. Mihelyt ő elhagyná
a kollegium biztos helyét, a ka-
pun kilép, akkor megragadná őt
nehány markos férfi, talán köztük
az édes apja is és elcipelnék haza,
hol azután lánczra verik és fogva
tartják, míg egészen meg nem tö-

rik. Akárhány ujhitű ifjut vesztet-
tünk ilyenformán el. Azért minden
könyörgésre és minden hivoga-
tásra csak határozott nemmel vá-
laszolt.

Most egyszerre megváltozott a
helyzet. Én pár lépésre odébb sé-
táltam a kertben. Hallom egyszerre,
hogyan kezd az indus asszony ki-
áltozni és rettenetesen elátkozza a
fiát. Miután édeskés modora cél-
talannak bizonyult, haraggal és
hevességgel próbálta a hatást. Bor-
zasztó volt, hallgatni szenvedélyes
kifakadásait és ocsmányságok tö-
megébe kevert átkait. Azután me-
gint emlékeztette Tiruvarasut, mit
minden jót tett rajta, mióta e vi-
lágtra hozta.

— Eltaposhattalak volna mint a
férget, ugymond, a helyett táplál-
talak, felneveltelek, oktattalak és
ez most a köszönet?

Én aggódni kezdtem Lajosért.
Szóltanul, szemét lesütve és ha-
lotthalaványan ült ott a földön,
miközben anyja rettenetes átkait
fejére zudította. Látszott rajta, hogy
elfutna onnan, ha birna. De anyja
az első pillanattól kezdve bele-
csimpaszkodott fiába, és vagy ke-
zével, vagy lábával, de mindig
ölelve tartotta, a hogyan ott egy-
más mellett ültek a fűben. Még a
kisebb testvérek is mind beleka-
paszkodtak ruháiba.

Könnyűszerrel szolgált szólithat-
tam volna és az asszonyt a kert-
ből eltávolíthattam volna, de szán-
dékomban állott, hogy ő maga bi-
zonyosodjék meg fiának tántorítha-
talan hitéről és a visszatérítő szán-
dék hiu voltáról, nehogy máskor
is megkísérelje Lajost erőszakkal
vagy a polgári törvény erejével
magához visszaszerezni. (Mert
eközben már nagykoru lett, 18
éves, az ifju, tehát büntető tör-
vényre nem juthatott már az ügye.)
Sőt, mert biztam tanítványom áll-
hatatosságában, magam is még tá-
volabbra mentem attól a helytől.

Most megint szelid hurokat pen-
ditett meg az anya; szavait nem
érthettem, csak mosolyát láttam és
a fiunak ellenkező tagadó fejmoz-
dulatait. Lassankint azonban fogy-
tán jutott a fiu türelme is és már
nem halkán, hanem hangosan ki-
áltotta anyja felé: mattan, mattan!
a mi az indus nyelvnek egy erő-
sebb kifejezése a nemre, körülbe-
lül annyi, mint a világerő sem!

Most ismét közelébb sétáltam
arra felé. Észrevehettem, hogy La-
jos nagyon undorodik attól a be-
szédőtől, mit anyja folytat. Viszont
annak taglejtéséből kiértettem, hogy

bizony ur
logatja m
czéloz és
az ifjuság
a gyarlós
elé állit.
nak már
anyja, m
ugyanazon
Ekkor be
kell jönnö
angolul, h
De ha cs
ton erőse
ban a kis
ratlanul se
a fűbe ül
gyermek
dett. Mig
tönszerűle
hogy meg
rott és há
csak a há

Leirhata
el ekkor a
gánynőt. I
toporzékol
markolt fe
menekülő
ten elátko
kivánt nek
dett, mint
szedte apr
ment, foly
kok hangz

Mikor k
találtam,
Ágyba kel
totta legio
az erkölcs
a pogánys
zel ugyan
el, de mag
a fia szem

Azóta n
kat a pog
kor atyja
az utcán,
mert fölöt
ges ember
ifju futásb
és el is ér
a pogány
bá, mert
alatt áll az
galmasabb
papi pályá
Isten továb
detője a
először sze
vendezett
igéivel.

Kinek n
netnél az
»Ki jobban
testvéreit e
gem, az n
gem!»

bizony undok kecségetéssel csalogatja most fiát. A serdülttségére czéloz és ama gyönyörökre, miket az ifjuság hajnalhasadása idejében a gyarlóság mindenkinek szeme elé állit. Ugy látszik, Tiruvarasunak már egy bizonyos lányt is ígér anyja, mert többször hallottam ugyanazon lány nevet az ajkáról. Ekkor beláttam, hogy segítségére kell jönnöm. Odakiáltottam neki angolul, hogy próbáljon menekülni. De ha csak bírt volna. Anyja folyton erősen tartotta. Eközben azonban a kisebbik lányka-testvére akaratlanul segítségére jött. Azt ugyanis a fübe ültette le édes anyja és a gyermek elunta magát, sirni kezdett. Mig az indus asszony ösztönszerűleg a kicsike után nyult, hogy megnyugtassa, Lajos felugrott és hátrafelé addig szaladt, mig csak a házikápolnát el nem érte.

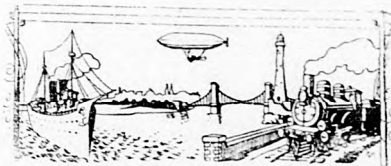
Leirhatatlan kétségbeesés fogta el ekkor a szájalomra méltó pogánynót. Fetrengett a földön és toporzékolt, majd felállott és port markolt fel a földről azt szórta a menekülő után, miközben ismétleten elátkozta és minden rosszat kívánt neki. Igazán úgy viselkedett, mint a tébolyodott. Végre felszedte apróbb gyermekeit és elment, folytonos szidalmak és átkok hangzottak szájából.

Mikor később Tiruvarasut megtaláltam, halvány volt és lázas. Ágyba kellett feküdni. Az bántotta legjobban, hogy anyja még az erkölcs ellen is vétett, mikor őt a pogányságra visszacsábította. Ezzel ugyan épp az ellenkezőjét érte el, de magamagát is lekisebbítette a fia szemében.

Azóta nem háborgatják Lajosunkat a pogányok; csak egyszer, mikor atyja véletlenül megpillantotta az utcán, rontott rá nyomban, mert fölötte szenvedélyes és mérges ember az. Am a gyors lábú ifju futásban keresett menekülést és el is érte a kollégiumot, hová a pogány nem meri betenni a lábát, mert az angol hatóság oltalma alatt áll az. Lajos most a legszorgalmasabb tanítványaink egyike. A papi pályára érez hivatást és halsten tovább is segíti, lesz hithirdetője a szegény fájának, kiket először szent Tamás apostol örvendeztetett meg az evangélium ígéivel.

Kinek ne jutna eszébe e történetnél az édes Üdvözítő szava: »Ki jobban szeretj apját, anyját, testvéreit és a többieket mint engem, az nem is érdemel meg engem!«

De megismerjük az ilyen eseményekből azt a sikeres munkát is, melyet a misszionáriusok a távol pogány vidéken folytatnak, hol a hitet oly mélyen ültetik el az ujonnan megtértek szívébe, hogy azok összehasonlíthatók lesznek az ókori vértanuk hitszilárdságával is.

NÉPEK, NEMZETEK.

Oroszország tervei. Mig befelé lázongás és zavargás emészti fel a nagy orosz birodalom minden erejét, addig az orosz kormány ráér külföldi kalandokat előkészíteni. Most jutott nyilvánosságra, hogy Oroszország Bulgáriával védő és daczoló-szövetséget kötött, melynek egyik sarkalatos pontja szerint Bulgária köteles Oroszországot azonnal segíteni csapataival és magát az orosz főhadi vezetőség alá rendelni, mihelyt a cári birodalom valaki ellen támadó hadjáratot indít. A balkáni államokat és Törökországot nagyon nyugtalanítja ennek a szoros szövetségnek hirtelen érzi, hogy első sorban ellene irányul az, noha a mi monarchiánkra se közönyös. Az orosz hivatalos körök nyíltan hirdetik, hogy tíz év alatt el kell dűlnie mind a két nagy kérdésnek: Kéi hát Konstantinápoly? és ki az ur a balkáni félszigeten?

Török-olasz konfliktus. Törökország területén az idegen hatalmak postai állomásokat tartanak fenn, mik nagy jövedelmet hajtanak az illető országnak és kárt okoznak ezzel a török postának. Most az olasz kormány is ilyen postákat akar szervezni, mi ellen a török hatóságok fegyveres erővel is tiltakoztak. Am az olasz kormány hadihajókat küldött a török vizekre és így kicsikarta a szultán bejegyzését. Sőt szegény szultán még hódoló, udvariaskodó levelet is írt a talján királynak.

Portugália baja. Az ifju Mánuel király ellen ismét összeküvést szöttek a republikánusok, melyet a parlament megnyitásán akartak végrehajtani. A köztársasági lapok nyíltan írnak olyan hangon, hogy ne fesszisen tul a király minden hirt, mert különben a francia királyok sorsára kerül. Számos re-

publikánust fogságba vetettek. Liszabonban a parlament megnyitási napjára rendkívül sok katonát összpontosítottak. A király zárt panczélos kocsiiban fog az országházba hajtani, hová egy lovas ezred is elkiséri, az utakon pedig három sorban állanak a gyalogos katonák.

Marokkó békére hajlik. A marokkói szultán követséget küldött az európai hatalmak udvarába, hogy egyesült erővel csináljanak már rendet az ő birodalmában és ezért felajánlja, hogy tizenhat millió évi adót fizet azon országoknak kik a rendezésben részt vesznek. A szultán követsége Párisban már elé is adta kérését. Ily alapon Marokkó európai katonaságból szerzett rendőrséget kapna, mely kivált a kikötőket szállaná meg és így biztosítaná a kereskedő és vállalkozó európaiakat a bennszülöttek támadásai ellen.

A lemergi merénylet után. Sicinzsokyt, a lemergi helytartó gyilkosát erősen őrzik. Mindig szorongós őr kíséri a vizsgáló bíró elé, mikor kihallgatják. Sicinzsok állhatatosan azt mondja, hogy bűntársai nem voltak, csak maga tudott előre a merényletről. A városban és országban általános nyugtalanság észlelhető. Lengyelek és rutének sok faluban véresen ütköznek össze. A lemergi egyetemet is be kellett zárni egy fél évre, mert a lengyel és rutén diákok minduntalan öklözték egymást. — A gácsországi tartomány helytartója Károly István királyi herceg lesz, aki állandóan Zájbusban lakik. Lengyelül jól beszél és a nép előtt rokonszenvenek örvend.

KÖZGAZDASÁG.

Az «Anker» élet- és járadék-biztosító társaság Bécsben f. é. április 10-én tartotta XLIX. rendes közgyűlését gróf Prokesch Osten Antal ur elnöklete alatt.

Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1907. évben 9425 ajánlat nyújtott be 68,517.056 kor. tőkére és 141.983 kor. járadékra és 7672 szerződés 55,042.894 kor. tőkére és 130.412 kor. járadékra létesített. Az év végén évenyben volt 86.461 biztosítási szerződés 538,188.577 kor. tőkére és 732.051 kor. járadékra.

A haláleseti, vegyes és meghatározott lejáratú kötött biztosítások állománya az 1906. év daczember 31-iki állományhoz viszonyítva 4158 szerződéssel 32,978.589 kor. összegben szaporodott.

Az 1907. évben a társaság bevételei 27.347.229 koronára rugtak, a kiadások 11.214.791 kor-ra, tartalékba helyeztetett 15.088.463 kor. A biztosítási szerződésekből kifolyólag kifizetésre került 18.238.984 kor. Különösen kiemelendő, hogy az értékpapíroknak könyv szerinti teljes árfolyamvesztése 340.468 kor. összegben a folyó számadásból iratott le úgy, hogy az 559.041 kor-ra rugó árfolyamkülönbözeti alap érintetlen maradt.

A halálesetre nyereségosztalékkal biztosítottak mint nyereségosztalékot az „A” osztalékterv szerint az évi díjnak 25%-át, illetve 20%-át, a „B” osztalékterv (emelkedő osztalék) szerint pedig a biztosítás tartama arányában az évi díjnak 9%-tól 31-72%-ig terjedő összegét kapták, összesen:

952.115 K.-át.

A társaság összes vagyona: 174.091.290 K.

A tőkék elhelyezése teljesen a törvényes határozmányoknak megfelelően történik és bécsi és budapesti ingatlanokból, pupillaris értékpapírokból és jelzálogkölcsonokból áll; a felügyelő bizottság elismerően hangsúlyozta, hogy a társaság vagyonának megejtett beható megvizsgálása ismét bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a társaság a vagyon elhelyezésénél szigorú szoliditással jár el és különös figyelmet fordít a biztosítási alapok és díjtartalékok gazdag díjazására. Az 1.075.160 K.-át kitevő tiszta nyereségből a Lit B nyereségtartalék további díjazására 100.000 K fordított, a biztosítottak nyereségosztalék-kiegészítési alapja javára 220.000 K utaltatott át és a fennálló ingatlan tartalék 60.000 K-val dotáltatott. Ezenkívül 100.000 K.-át fordít a társaság egy „jótékony célú tartalék” javára. Az 1907. évi részvénytulajdonosok a társaság a bécsi és budapesti pénztárnál 200 K-val váltatik be. A társaság vagyonából 27 millió K. Magyarországon van elhelyezve. A természetszerű apadások után a magyarországi biztosítási állomány 25.884 kötvénnyel biztosított 110¹/₂ millió K.-ra rug.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 16.80, egyes 16.60, kettes 16.40, hármas 16.30, négyes 16.10, ötös 15.80, hatos 15.50, hetes 14.90, nyolczas 8.10, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.		
Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavideki	74	21.20 — 21.70
„	77	21.60 — 22.—
„	80	21.80 — 22.20
Pestvidéki	75	21.95 — 22.35
„	76	— — —
„	77	21.50 — 21.90
„	78	21.50 — 22.10
„	79	21.80 — 22.20
Bánsági	75	20.90 — 21.40
„	76	21.35 — 21.75
„	77	21.55 — 21.95
Bácskai	75	21.65 — 22.15
„	76	21.— — 21.50
„	77	21.40 — 21.80
Fejérmegyei	76	21.65 — 22.05
„	77	21.80 — 21.20
Rozs I. rendű	20.25	— 20.35
„ középrend.	20.05	— 20.15
Árpa takarm. I.	13.30	— 13.50
„ II.	12.90	— 13.20
Köles	—	—
Zab I. rendű	15.40	— 15.60

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A. A. Reste. Tizenhét éves korban senki sem kaphat utlevelet Amerikába, mert katonai kötelezettségének még nem tett eleget. — M. J. Csáford. Szeptemberben fog lejárni. — N. J. P. Szentpéterur A kívánt képet utanjárástunk dacára sem tudtuk megszerezni. — G. K. M.-Pádé. Az első félév díját nevére beirtuk. — H. M. Zamárdi. A honvédelmi miniszter minden csütörtökön tart kihallgatást. — L. Gy. Esztergál. Sorsjegyei nem nyertek. — L. J. Felbár. Az az értesítés nem önnek szolt. Előfizetése fél-évre rendben van. — F. I. Mikosd. Nem kell utána járnia, mert rendezve van. Az első félévre szóló előfizetés megérkezett. — B. L. Gács. A beküldött betűlányt alkalomadtán közölni fogjuk. — D. J. Sásd. Kérdezett címet nem sikerült kipuhatolnunk. — T. A. Bácszenttamás. Az a felhívás csupán a hátralékosokra vonatkozott. Ön nem hátralékos, tehát ne vegye magára. — G. Zs Komáromujváros. Szász József képviselő lakása: Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám. A második kérdésben magunk sem hisszük, hogy egy befolyásosabb ember közbenjárása nélkül póttartalékban lehetne juttatni, mivelhogy nem családfontartó. — M. I. Dömeiföld. A mi képviselőink évi fizetése lakáspénzzel együtt 6400 koronára rug. Wekerle róm. kath. vallású. Azt, hogy ki a leggazdagabb ember Magyarországon, nem lehet nekünk megállapítani, mert nem látunk a zsebekbe. A puskaügyében az első büntetés duplájára számíthat. — E. G. Bakonyszentlászló. Nagel Ottó könyvkereskedésében megkaphatja: Budapest, VIII., Muzeum-körút 2.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

STOWASSER J.

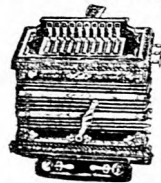
császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u. 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Gyomorerősítő tea

gyomorbajoknál, sárgaság, székrekedésnél különféle a szervezetre ártalmas pirulák helyett hasznáható házi szer.

Egy csomag ára 2 korona.

Vértisztító tea

kövérség és elhízásnál is jó hatása a nélkül, hogy a szervezetre káros hatással volna.

Egy csomag ára 3 korona.

Mell tea

köhögés, elnyálkásodás, hurtnál, nehéz légzésnél minden más szert felülmuló ártalmatlan házi szer.

Egy csomag ára 1 korona.

Asthma és vízköp elleni tea

ártalmatlan füvek s gyökerekből összeállított kitűnő vízható tea.

Egy csomag ára 4 korona.

Hölgyeknek szépítő szerep.

„Iris” apezkenbes éjjei használat a 1 kor.

„Iris” apez krén nappali használatra 1 kor.

„Iris” hölgypor 3 színben 1 kor. 20 fill.

„Iris” szappan 60 fill.

Mindezen szereket postán szétküldi utánvét mellett

„IRIS” GYÓGYSZERTÁR
LIPPA. Temesmegye.

Museh igaz Kapható Bud viz kereskedő

Kettős gyógyít

E készítmény és segít fej- fogfájásnál; neuralgia, vaspók, szédülés, fülzúgás, nála, a szívverés, görcsök, asztma, gyomorgörccsök, az éhígy, hideg kezek, köcsvény, ischias, fluenzában, s fájásoknál, bántalmaknál, álmatlanság, detlen vérkeringés, még sok málynek a kezelés szeri a gyógyító szerek tagadhat, hogy nemcsak de állandóan Nagy készü Kis készü Központi el Müller Albe

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valókát tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jóságát.

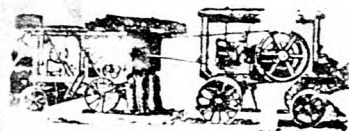
Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen faj nem kell sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
:: **BIHARDIÓSZEG.** ::

ELNEFELEDJE!
A PÁZMÁNEUM-NAPTÁRAK
REITVENY PÁLYÁZATÁBAN MÁJUS 1-IG
VEHET ÖN RÉSZT!

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobb. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbizható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos árjegyzéket.

címre és kérjen ezen szakértő czégtől ingyen képes árjegyzéket.
KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.
Hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek

Gazdáknak kiválóan fontos!!

Jövedelmüket a mesterséges

Baromfi-tenyésztés
által tetemesen növelhetik. E célra legjobbak a szab.

PARTMANN-féle CSIBE KELTŐ és NEVELŐGÉPEK, mert kezelesük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók, tartosak.

A jegyzékkel és utasítással készpénzzel szolgál a felfalálós és készítő:

PARTMANN JÓZSEF BUDAPEST: V., VÁCI-UT 192.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000 nél több árával mindenféle nikkell-, ezüst- és aranyórakról, valamint mindenféle szőlő arany és ezüst-árakról, hangszerekről, acél és bőr-árakról stb. eredeti gyári árban.

- Nikkell rem. óra — — — — — K 3.-
- System Roskopf patent óra — — — — — K 4.-
- Svájci eredeti system Rosk. pat. — — — — — K 5.-
- Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra — — — — — K 7.-
- Ezüst rem. óra „Glória“ művel — — — — — K 8.40
- Ezüst rem. óra dupla fedéllel — — — — — K 12.50
- Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna“ művel — — — — — K 10.50
- Kakukóra 8.50, Konyhaóra — — — — — K 3.-
- Feketeerdei óra — — — — — K 2.90

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Koczkáza kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza

KONRAD JÁNOS BRÜXBEN cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)

Kivándorlás fölösleges!

Kereset mindenki részére a legújabb gyorskötőgépeken való kötéssel. — Árjegyzékét küld: **Első Magyar Kötőnégyár** vezérképviselője, Bpest, Hegedüs Sándor-utca 24. II 34. (ezelőtt Kemnitzer-u.) Minden háztartásban nélkülözhetetlen!

Képviselők mindenütt kerestetnek.

DRÓT-KERITÉS

legolcsóbb vásárlása
Stadler Mihály
Budapest, VI., Váci-Körút 41.

1872. évben alapított sodronyszövet-, fonat-, sítáru- és kerítésgyár **RENDSZERE** alapján.

Előnyök: A rendkívül olcsó öntvényemlék-árakban **benfoglaltnak** a kerítés telerősítéséhez szükséges **összes kellékek** és pedig: szegélyvot keret, tüskédrot és a kettősszegek. **Szegély (Keret) nélkül ugyanis bármely rajta sodrony-kerítés tökéletlen,** kibomlik, gyűrődik hamar elpusztul. A drótonat ezen rendszer mellett mindig **horoganyozott** (befestés fölösleges) és celnak megfelelő lyukbőségű. A sodrony-erőség helyes kiválasztása sok jártasságot igényel, melynek híján a vevőt csalódás érheti. Eppen ettől kiméli meg vevőjét a „**Stadler-rendszer**“, mely évtizedek alatt szerzett tapasztalatok alapján a drótkerítés-erősségeket pontosan osztályozza; aszerint, hogy a létesítendő kerítés: I. **csekély** rongálásnak kitett, II. **nagyobb** ellentállóképességgel bír, III. **teljes ellentállásra** képes.

A vevőre csak az a feladat hárul, hogy a kerítés rendeltetését és tekvését illetőleg alapos tájékoztatást küld, lehetőleg egyszerű alaprajzzal együtt.

A kerítéshez szükséges összes drótanyag ára folyóméterenkint:

	I. csekély nagy teljes erősségi osztály		
a) 1 méter magas drótonat, felső és alsó-keretdrót, föléje való 1 sor sűrű tüskés dróttal és szegekkel. Alkalmas: lakóház-, kert-, udvar-, szőlő-, gyümölcsös- és egyéb kerítésnek	38 fill.	78 fill.	145 fill.
b) 1 1/2 méter magas drótonat, keret-erősítéssel, egy sor sűrű tüskés dróttal és szegekkel. Alkalmas: ház-, iskola-, templom-, temető-, kert-, faiskola-, baromfiudvar-, vadaskert-kerítésnek	65 fill.	160 fill.	220 fill.
c) 2 méter magas drótonat, két keret- és egy merevi dróttal, egy sor tüskés dróttal és szegekkel. Alkalmas: csirke-, fácán-tenyésztéshez, vadaskert, tennisz-pálya és más kerítésnek	80 fill.	190 fill.	300 fill.

Szállítás napján szerelési tájékoztatót, árjegyzéket és részletes számlát küldök, a folyóméter árak **rendkívüli olcsósága** tehát ellenőrizhető. Allandó készlet. Szállítás azonnal, más megállapodás híján u.ánvétellel.

Csomagolás, feladás e rendszernek díjmentes. **Árjegyzék ingyen Pontos, gyors kiszolgálás!**